

ВИБОРЧА ПРОГРАМА

кандидата на посаду генерального директора Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського члена-кореспондента НАН України
Любові Андріївни Дубровіної

Основні віхи наукової біографії: 1974–1977 рр. – аспірант Інституту історії АН СРСР. У 1977–1981 рр. – молодший науковий співробітник, старший науковий співробітник, завідувач сектору історії Марійського науково-дослідного інституту мови, літератури, історії та археології, в 1981–1984 рр. – археограф, завідувач відділу використання інформації та публікації документів Київського обласного архіву. В 1984–1992 рр. – старший науковий співробітник, завідувач відділу рукописів Центральної наукової бібліотеки ім. В.І. Вернадського АН УРСР. Від 1992 р. – директор Інституту рукопису, з 28 квітня 2018 р. – виконуючий обов'язки генерального директора Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Доктор історичних наук (1993 р.), професор (1996 р.), заслужений діяч науки і техніки України (2004 р.), член-кореспондент НАН України (2006 р.).

НБУВ сьогодні

Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського виповнюється 100 років. За цей час НБУВ пройшла важкий, але водночас і славний шлях, перетворилася на *провідний науково-дослідний, освітній, науково-інформаційний і культурний центр України*.

НБУВ – скарбниця культурних здобутків українського народу, носій національної пам'яті і загальнолюдських духовних цінностей.

Бібліотечний фонд НБУВ є невід'ємною складовою культурної спадщини, а фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань, історичних колекцій, архівний фонд НАН України є науковим об'єктом, що має статус національного культурного надбання.

НБУВ – це науково-дослідний інститут НАН України з питань інформаційних, бібліотечних і суміжних наук, зокрема з соціальних комунікацій, бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, кодикології та кодикографії, документознавства, архівознавства, української біографістики, інформології, наукометрії і бібліометрії, технологій збереження, консервації, реставрації бібліотечних фондів.

Бібліотека формує і розвиває загальнодержавний науково-інформаційний ресурс, забезпечує доступ до ресурсів світових мереж інформації; здійснює інформаційну підтримку науки і практики, освіти, культури; підготовку висококваліфікованих бібліотечних кадрів; працює на розвиток інтелектуального і духовного потенціалу нації.

Пріоритети. Напрями вирішення проблемних питань

1. Формування національного фонду вітчизняної та літератури світової, науково-інформаційних ресурсів

Бібліотека володіє фондом обсягом у понад 15 млн. од. зб., має потужні електронні ресурси, здійснює науково-методичне забезпечення формування, використання та збереження сукупного бібліотечного фонду наукових установ НАН України, що разом з НБУВ складає фонд понад 30 млн. од. зб. Пріоритетними завданнями в цьому напрямі діяльності є:

- всебічний розвиток універсального фонду на засадах інтеграції всіх видів та форм документів, національної та світової видавничої продукції;
- поповнення, наукова організація та зберігання фондів наукової і культурної спадщини;
- забезпечення впровадження новітніх технологій у всіх ділянках діяльності, в тому числі у галузі збереження фондів, проведення реставрації та консервації документів.

Входження в електронне суспільство вимагає:

- прискорення формування та розвитку ***електронної бібліотеки НБУВ та електронних ресурсів*** науки і культури, створення власного інформаційного ресурсу;
- ***інтеграція існуючих в Україні наукових ресурсів***, побудова науково-інформаційного порталу «Наука України: доступ до знань», забезпечення його наукометричного аналізу;
- формування ***відкритого цифрового ресурсу наукової та історико-культурної спадщини***, створення бібліографічних та повнотекстових баз даних і цифрових колекцій та формування національної колекції «Україніка», розширення її представництва в світових та Європейській цифрових бібліотеках.

2. Розвиток та удосконалення форм роботи з користувачами:

- зміцнення курсу на читача, побудова моделі ***«відкритої бібліотеки»*** та примноження її прихильників;
- впровадження усіх видів ***бібліотечного мультисервісу***, інтерактивного спілкування з користувачами, онлайн-ових послуг, в тому числі електронної доставки документів і МБА, електронного замовлення, віртуальної довідки, віддаленого запису користувачів тощо;
- ***розширення аудиторії користувачів в Україні та поза її межами*** через впровадження нових пошукових та довідкових сервісів, зокрема через портал та мобільні пристрої, активізація присутності в соціальних мережах;

– реконфігурація приміщень бібліотеки, створення *комфортного читачького простору*, розширення вільних зон доступу до Wi-Fi, модернізація читачьких засобів доступу до електронних ресурсів тощо;

– *залучення користувачів до співпраці з Бібліотекою*, формування її привабливого іміджу, всебічний розвиток нових форм взаємодії з читачами різних категорій та вивчення їхніх потреб, сприяння читачькій ініціативі.

3. Розвиток кадрового потенціалу Бібліотеки спрямований на:

– збереження та розвиток *унікального кадрового потенціалу*, спроможного вирішувати найскладніші завдання науково-інформаційного та бібліотечного забезпечення сучасних потреб суспільства;

– сприяння реалізації *творчої ініціативи* працівників усіх поколінь, поєднання досвіду та енергії, підтримка інституту наставництва, забезпечення спадкоємності професії;

– забезпечення *професійного та кар'єрного зростання бібліотечної молоді*, розвиток підготовки кадрів, створення ширших можливостей для професійної самореалізації, формування кадрового резерву та ротації кадрів;

– підтримка діяльності *Ради молодих учених* НБУВ, заохочення молоді до активної участі в науково-дослідній та науково-інформаційній роботі, в інноваційних наукових проектах;

– організація постійного *професійного та наукового спілкування* в умовах формування збагаченого наукового середовища, участь у діяльності конференцій, спілок, товариств та інших форм і видів наукового та культурного спілкування, нарощування інтелектуального потенціалу НБУВ;

– формування *нового покоління бібліотечного працівника*, фахівця інформаційного суспільства та цифрового середовища, сприяння піднесенню престижу та привабливості професії.

4. НБУВ як науково-дослідний інститут НАН України має забезпечити:

– розвиток наукових шкіл та наукових традицій, *інноваційних наукових проектів* у пріоритетних для НБУВ та НАН України галузях знань та з перспективних напрямів фундаментальних і прикладних досліджень;

– науковий *менеджмент*, спрямований на створення високоякісного інтелектуального продукту та інформаційне забезпечення розвитку науки, культури, освіти, інформаційно-аналітичного обслуговування органів державної влади;

– *упровадження результатів наукових досліджень* у бібліотечній та інформаційній сфері, забезпечення динамічного наукового спілкування в різноманітних форматах (конференції, симпозіуми, семінари та інші форми апробації наукових результатів);

– *зміцнення зв'язків між наукою та вищою школою*, зокрема в системі підготовки та перепідготовки кадрів, підвищення їхньої кваліфікації, впровадження пошукових та довідкових сервісів, орієнтованих, передусім, на широку наукову та освітню аудиторію;

– *активізація роботи з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації*, забезпечення роботи спеціалізованої вченої ради, залучення до навчання в аспірантурі та докторантурі;

– *пошуки ефективних форм інформування широкої громадськості та популяризації наукових досягнень* у сучасному веб-середовищі; забезпечення конкурентоздатності вітчизняної науки, активізації видавничої діяльності НБУВ, представництва наукових видань НБУВ і праць її співробітників у світовій інформаційній мережі, міжнародних наукометричних базах та репозитаріях.

5. Розвиток співробітництва на загальнодержавному та міжнародному рівнях:

у сфері взаємодії з органами державної влади:

– посилювати роль Бібліотеки як авторитетного експертного та інформаційного центру; розвивати інформаційно-аналітичну роботу, активізувати участь у розробленні державної політики в галузі бібліотечної справи та її реалізації;

у професійному спілкуванні:

– розвивати широкі професійні зв'язки в бібліотечній, музейній та архівній сферах України;

– налагодити постійний зв'язок із *засобами масової інформації*, забезпечити присутність у соціальних мережах, популяризувати величезний науковий та культурний доробок НБУВ;

– розгорнути *соціокультурну діяльність НБУВ*: активізувати культурно- та науково-просвітницьку діяльність – зустрічі, презентації, виставки, клуби за інтересами, діяльність Асоціації бібліотек України тощо;

– всебічно розвивати комунікаційні зв'язки НБУВ, посилити контакти з *громадськими організаціями* та іншими суспільними інститутами.

Міжнародну діяльність провадити, базуючись на:

– активізації *різних форм міжнародної діяльності*, спільних проєктів між національними та академічними бібліотеками, входженні науковців НБУВ у світовий науковий простір;

– участь у діяльності міжнародних наукових і професійних товариств, асоціацій, спілок і союзів, розвиток різних форм спільної діяльності;

- підтримці міжнародних контактів, можливостей учених у стажуванні, відрядженнях, наукових форумах, здобутті грантів;
- розширенні можливостей для організації **особливих форм** міжнародного співробітництва, в тому числі створення спеціальних бібліотек різних країн у структурі НБУВ як форми наукових і культурних міжнародних зав'язків.

6. Удосконалення управління Бібліотекою передбачає:

- ефективний **розвиток основних функцій** Бібліотеки, прагнення до стійкості системи та зміцнення її внутрішньосистемних зв'язків;
- неухильне дотримання принципів **доступності, відкритості, прозорості** інформації про діяльність керівництва Бібліотеки;
- **консолідація** колективу, постійний конструктивний діалог і співпраця з колективом з усіх питань діяльності Бібліотеки, збагачення форм роботи з колективом;
- **повага** до усіх категорій співробітників Бібліотеки та визнання їх рівноправними учасниками її діяльності;
- створення достойних та **комфортних умов** для роботи;
- активізація **фандрайзингової роботи**, спрямованої на підтримку науково-дослідної, освітньої та бібліотечної діяльності, матеріального забезпечення працівників Бібліотеки.

7. У галузі матеріально-технічного забезпечення:

- вимагати матеріального та фінансового **забезпечення НБУВ** відповідно до її статусу національної установи, в тому числі повноцінної заробітної плати;
- активізувати пошук **додаткових джерел фінансування** за рахунок розширення робіт за господарчими договорами та надання платних послуг, а також пошук грантів, наукових та освітніх проектів;
- накопичувати **обсяги спецфонду** та раціональне їх використання на матеріально-технічне забезпечення розвитку Бібліотеки;
- здійснити **оптимізацію розміщення** та системи зберігання фондів та читальних залів;
- проведення **капітального ремонту** будинків НБУВ, у перспективі – будівництво нового сучасного приміщення Бібліотеки;
- оснащення Бібліотеки новою комп'ютерною технікою, оновлення спеціального бібліотечного обладнання та меблів, що забезпечують комфортні умови роботи працівників та користувачів.
- покращення житлових умов співробітників, зокрема молоді.

Майбутнє бібліотеки визначається сьогодні

Незважаючи на кризу та складність нашого історичного часу, нам необхідно утримувати лідерство в бібліотечній сфері, зберігати статус національного надбання України, розвивати та поширювати функціонування Бібліотеки в мережевому суспільстві знань, забезпечити привабливість та престиж професії бібліотекаря, її визнання як науково-інформаційного працівника, концентрацію наукових напрямів на вирішення складних завдань новітніх бібліотечних наук та реалізацію їхніх досягнень у практиці діяльності бібліотек та архівів.

Від нашої стратегії, виконання головних завдань залежить розвиток НБУВ у XXI столітті.

Л.А. Дубровіна

5 жовтня 2018 р.